

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

Żyję i działam bezpiecznie

Program nauczania edukacji dla bezpieczeństwa w szkołach ponadgimnazjalnych napisany przez p. Jarosława Słomę wyd. Nowa Era, a dostosowany do potrzeb edukacyjnych w Zespole Szkół Ekonomicznych w Mielcu.

Ocena i kontrola osiągnięć uczniów

Formy aktywności uczniów, tzn.:

- ich wypowiedzi,
- sposób wykonania czynności poleconych przez nauczyciela,
- aktywność na lekcjach, zaangażowanie w zajęcia,
- wytwory pracy uczniów (albumy tematyczne, referaty, katalogi itp.)
- testy, sprawdziany, kartkówki
- zachowanie w trakcie zajęć – obserwacja uczestnicząca (głównie w sferze postaw)

Oceny powinny się opierać na czytelnych kryteriach. W tym celu należy:

1. Szczegółowo określić wymagania na konkretne oceny szkolne w nauce (klasówka, kartkówka, odpowiedź ustna itd.);
3. Zdefiniować formy kontroli stopnia opanowania materiału oraz wyraźnie określić zakres ich wykorzystania, np.:
 - odpowiedź ustna: może mieć miejsce po każdej lekcji danego tematu; jej zakres obejmuje problematykę trzech ostatnich zajęć;
 - praca klasowa /sprawdzian/: pisemna forma kontroli stopnia opanowania materiału realizowana po omówieniu działu; zapowiadana z co najmniej 7- dniowym wyprzedzeniem; zazwyczaj poprzedzona lekcją obejmującą powtórzenie i utrwalenie materiału.
4. Określić terminy i sposoby poprawiania ocen oraz przekazywania prac pisemnych.
5. Przedstawić procedury poprawy oceny.
6. Udostępnić zainteresowanym rozkład materiału, kryteria ocen i pozostałe informacje dotyczące realizacji przedmiotu, np. na stronie internetowej szkoły.
7. Ustalić tryb i terminy nadrabiania zaległości z powodu nieobecności.
8. Wyegzekwować przestrzeganie przedstawionych kryteriów oceniania przez wszystkich bez wyjątku i na równych prawach.

Podstawą do wyprowadzenia wniosku, że uczniowie opanowali wiedzę i umiejętności przewidziane w programie nauczania, jest obserwacja prowadzona systemowo, w sposób planowy, ukierunkowany i właściwie udokumentowany. Obserwacja taka jest zarazem doskonałym narzędziem ewaluacji pracy nauczyciela i skuteczności wykorzystania programu nauczania.

Ponieważ program z założenia ma charakter czynnościowy, pierwszoplanowym kryterium stają się umiejętności ucznia. Istotne są także: zaangażowanie ucznia w proces nauczania, uczenia się, jego aktywność, utożsamianie się z problematyką i przejawianie zainteresowania przedmiotem.

W dalszej kolejności ocenie powinien podlegać cały zasób wiedzy.

Kryteria oceniania:

Ocena - Celująca

Uczeń:

- inicjuje dyskusje na określony temat
 - przedstawia własne (racjonalne) koncepcje rozwiązań, działań, przedsięwzięć
 - systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się nimi z grupą
 - odnajduje analogie, wskazuje szanse i zagrożenia określonych działań
 - wyraża własny, krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień
 - argumentuje własne poglądy, posługując się wiedzą poza programową
 - odnosi sukcesy w rywalizacji pozaszkolnej/pozalekcyjnej w konkursach, których tematyka pokrywa się z treściami kształcenia realizowanymi na zajęciach edukacji dla bezpieczeństwa
- Uczeń zdobył wiedzę znacznie wykraczającą poza zakres programu nauczania.

Ocena - Bardzo dobra

Uczeń:

- sprawnie korzysta z wszystkich dostępnych źródeł informacji
- samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy postawione przez nauczyciela
- jest aktywny na lekcjach i uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa (zawody, konkursy) lub zajęciach pozaszkolnych o specyfice zbliżonej do przedmiotu
- bezbłędnie wykonuje działania ratownicze, koryguje błędy kolegów, odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze
- sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacje o sposobach alternatywnego działania (także doraźnego)
- umie pokierować grupą rówieśników

Uczeń opanował wszystkie treści programu i sprawnie wykorzystuje wiedzę z innych przedmiotów do wykonywania zadań z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa.

Ocena - Dobra

Uczeń:

- samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł informacji
- poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo-skutkowych
- samodzielnie wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu złożoności
- podejmuje wybrane zadania dodatkowe
- jest aktywny na lekcjach
- poprawnie wykonuje działania ratownicze, umie dobrać sprzęt i środki ratownicze do rodzaju urazu/zranienia

Uczeń opanował wszystkie podstawowe treści programu oraz niektóre treści ponadpodstawowe.

Ocena - Dostateczna

Uczeń:

- pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji
- samodzielnie wykonuje proste zadania w trakcie zajęć
- przejawia przeciętną aktywność
- potrafi podjąć działania podnoszące własne bezpieczeństwo

Uczeń opanował podstawowe treści programu, pozwalające na podejmowanie działań ratowniczych i zabezpieczających.

Ocena - Dopuszczająca

Uczeń:

- z pomocą nauczyciela wykonuje proste zadania
- opanował najbardziej elementarne umiejętności z zakresu przedmiotu

Uczeń ma braki w wiedzy, które jednak nie uniemożliwiają dalszej edukacji i mogą zostać usunięte.

Ocena - Niedostateczna

Uczeń:

- nie potrafi wykonać najprostszych poleceń, wymagających zastosowania elementarnych umiejętności

Uczeń wykazuje braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszą edukację w zakresie przedmiotu.

Oczekiwane osiągnięcia absolwenta IV etapu edukacyjnego

Znajomość struktury obronności państwa

- rozróżnianie struktur obronności państwa
- rozumienie roli struktur oraz znajomość powinności obronnych organów administracji i obywateli
- znajomość geopolitycznych, militarnych i gospodarczych aspektów bezpieczeństwa państwa
- znajomość świadczeń obywateli na rzecz obronności oraz zadań i kompetencji władz państwowych i samorządowych w tym zakresie
- orientacja w zakresie zadań, struktury oraz podstawowego uzbrojenia i wyposażenia Sił Zbrojnych RP

Przygotowanie do sytuacji zagrożeń

- znajomość zagrożeń czasu pokoju i wojny oraz ich ogólna charakterystyka (ze szczególnym uwzględnieniem możliwości ich wystąpienia w najbliższym otoczeniu)
- znajomość zasad postępowania w przypadku wystąpienia poszczególnych zagrożeń np. podczas pobytu w szkole, w domu i na trasach komunikacyjnych
- znajomość zasad wyszukiwania i wynoszenia uszkodzonych z rejonów zagrożenia
- znajomość sposobów zapobiegania panice i zasad zachowania własnego bezpieczeństwa w przypadku wystąpienia poszczególnych zagrożeń
- znajomość podstawowych sposobów oraz środków ochrony ludzi i zwierząt, a także form ochrony dóbr kultury
- identyfikacja głównych znaków ewakuacyjnych i ochrony przeciwpożarowej
- znajomość środków i sygnałów alarmowych oraz obowiązków ludności po ich usłyszeniu
- znajomość dróg ewakuacyjnych w szkole, sposobu oznakowania dróg ewakuacyjnych w obiektach użyteczności publicznej oraz ogólnych zasad ewakuacji z terenów zagrożonych
- umiejętność ewakuowania się z zagrożonego obiektu (obszaru) w trybie alarmowym
- wiedza na temat genezy i celów międzynarodowego prawa humanitarnego
- znajomość środków rażenia na współczesnym polu walki
- znajomość rodzajów broni konwencjonalnej
- wiedza w zakresie indywidualnej i zbiorowej ochrony przed skutkami użycia broni konwencjonalnej
- znajomość rodzajów broni masowego rażenia, ich głównego podziału oraz czynników rażenia tej broni
- wiedza w zakresie zbiorowych środków ochrony ludności, w tym budowli ochronnych

Opanowanie zasad pierwszej pomocy

- umiejętność postępowania ratowniczego w miejscu zdarzenia (ocena sytuacji, zabezpieczenie miejsca zdarzenia, wezwanie fachowej pomocy, zapewnienie bezpieczeństwa własnego, uszkodzonych i świadków zdarzenia)
- znajomość materiałów opatrunkowych i środków pierwszej pomocy
- umiejętność rozpoznawania stanów zagrożenia życia i zdrowia
- umiejętność wykonania resuscytacji krążeniowo-oddechowej
- umiejętność opatrywania ran i urazów kostno-stawowych
- umiejętność podejmowania działań ratowniczych na miejscu wypadku komunikacyjnego
- umiejętność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zadławienia się ciałem obcym, utraty przytomności, wstrząsu pourazowego, omdlenia, zawału serca, udaru mózgu, urazów termicznych, zatrucia, pogryzienia, ukąszenia i użądlenia oraz ratowania tonących
- świadomość znaczenia wczesnej defibrylacji dla ratowania życia uszkodzonych.